

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
לשכת דוברת המשרד

22 יולי 2007
ז' אב תשס"ז

הודעה לעיתונות

במסגרת תוכנית ההיערכות לשנת השמיטה הקרבה:
משרד החקלאות יקצה 16 מיליון ₪ למימון הקמה ושדרוג חממות

במסגרת היערכות **משרד החקלאות ופיתוח הכפר** לשנת השמיטה תשס"ח (ספטמבר 2007 – ספטמבר 2008) אשר תחל בראש השנה הקרוב, הכין המשרד תוכנית עידוד ותמיכה לחקלאים אשר יגדלו תוצרת חקלאית טרייה לצרכני השמיטה.

על פי ההלכה, בשנת שמיטה ניתן לצרוך תוצרת חקלאית טרייה שגודלה לפני שנת השמיטה, או שגודלה על ידי חקלאי לא יהודי במהלכה. כמו כן, חלק מצרכני השמיטה צורכים תוצרת חקלאית טרייה מחקלאים יהודים, שגודלה בטכניקות המקובלות על ההלכה (עפ"י הזרמים השונים), ביניהם גידול על "מצע מנותק", "היתר מכירה" ו"אוצר בית דין".

לאור דרישות צרכני השמיטה בזרמים השונים, גיבש המשרד תוכנית עידוד במסגרתה יעניק מימון להסבה של חממות קיימות לגידול על גבי "מצע מנותק" והגדלת חממות בשיטת גידול של "מצע מנותק" במגזר היהודי. כמו כן, תוכנית התמיכה כוללת גם מענקים להקמה של חממות חדשות במגזר הלא יהודי. היקף התמיכה הממשלתית לחממות הינו 16 מיליון ₪, והיא תכלול מימון של 30% מסך השקעת החקלאי.

תוכנית התמיכה הינה חלק מתוכנית שלמה של המשרד לקראת שנת השמיטה, אשר מטרתה לספק ירקות ופירות לצריכת המגזר הדתי והמסורתי בשנת שמיטה, ובמקביל לעודד חקלאים להקים, "לשדרג" ולהרחיב את חממותיהם באמצעות מענקי הממשלה.

כזכור, במרץ האחרון, שר החקלאות, שלום שמחון ביחד עם השר המופקד על המועצות הדתיות, יצחק כהן, יזמו הצעת חוק בנושא שאושרה בממשלה לסיוע בתמיכה בחקלאים שומרי שמיטה, ולסיוע במציאת פתרונות אופרטיביים לחקלאים. היקף התקציב שאושר בממשלה לכלל התוכנית הינו 103 מיליון ₪.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
לשכת דוברת המשרד

רקע כללי על שמיטה

מס' אפשרויות עומדות בפני חקלאי שומר שמיטה:

- 1. השבתת המשק החקלאי** – לא לקטוף את הפירות, לא להשביח, לא לעבד. כלומר השבתה מלאה של המשק. חקלאי יהודי שמשבית את הקרקע יקבל תמיכה בשנה זו מהמדינה. בשמיטה הקודמת היה מדובר בכ- 400 חקלאים.
- 2. אוצר בית דין** – בשנת השמיטה חייבים להפקיר את האדמה ואת פירותיה. בתי דין באים בשם הציבור ולוקחים את השטח תחת חסותם והחקלאי מפקיר את הקרקע והפירות ומעבירם לבתי הדין. בית הדין "מעסיק" את החקלאי לעבד את השטח ולקטוף את הפירות, ובתמורה הוא מקבל את הוצאות הייצור בלבד. השיווק נעשה במחיר עלות ע"י אוצר בית דין ולא ישירות ע"י החקלאי. חקלאים העובדים עפ"י אוצר בית דין יקבלו רשת ביטחון שיוכלו לעבוד לא על בסיס הוצאות ייצור בלבד. אוצר בית דין מתאים בעיקר למשקי מטעים (אם כי ניתן גם למשקי ירקות) ונדרש קשר הדוק בין החקלאים לבין הצרכנים שיהיו מוכנים להשתמש בתוצרת זו. בשמיטה הקודמת היו 3 אוצרות בתי דין גדולים.
- 3. היתר מכירה** – היות ויש צורך לשמר את החקלאות והחקלאים ואין אפשרות להשבית את כלל המשק החקלאי נמכרים חלק מהשטחים לגויים. המדובר במכירה רעיונית, בדומה למכירת חמץ. בכוונת הרבנות הראשית בשמיטה זו לנסות להגיע לכל חקלאי או לכל אגודה באמצעות ארגוני המגדלים ובאמצעות הרבנות האזורית. "היתר המכירה" הונהג לראשונה עם חידוש הישוב היהודי בארץ-ישראל, בשנת תרמ"ב, ומאז הוא נוהג בכל שנת שמיטה. הרבנות הראשית היא המוסד הממונה על הנושא, וההליך נעשה באמצעות שטר מכירה ע"י הרבנות. חקלאים בעלי היתר מכירה יעבדו כרגיל, כיוון שכאשר השטח נמצא "בבעלות" של גוי, מותר לעבד את הקרקע. בסוף השנה מוחזרת הקרקע ליהודי.
- 4. מצע מנותק שמתאים לשנת שמיטה** – גידול שלא ישירות על הקרקע, אלא באמצעות מצע מנותק. מצע מנותק מתאים לשומרי שמיטה כיוון שאין מדובר בעיבוד הקרקע והוא מתאים לגידול ירקות. לפי אומדן ראשון נראה שניתן לשדרג בתי צמיחה קיימים ולבנות בתי צמיחה חדשים בהיקף של כ- 2,000 דונם.

בברכה,
דפנה יוריסטה
דוברת משרד החקלאות ופיתוח הכפר